

§16a miljøgodkendelse på husdyrbruget på Vennervej 17, 6940 Lem
08-06-2026

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på
Vennervej 17
6940 Lem

Sagsbehandler
Karl Emil Hjorth Karlsson
Direkte telefon
9974 1527
E-post
karl.karlsson@rksk.dk
Dato
08-06-2026
Sagsnummer
25-027113

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på Vennervej 17, 6940 Lem

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Kvægbrug
1a m.fl., Vennergård, Velling
Husdyrbrug omfattet af §16 a i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
Poul Bennetzen

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøgodkendelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	6
Biaktiviteter	6
Afgørelsen	6
Vilkår for miljøgodkendelsen	8
Generelt	8
Nye og renoverede stalde	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	9
Beholdere til flydende husdyrgødning	10
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	10
Beskyttelse i forhold til naboer	11
Uheld og risici	13
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	13
Ophør	14
Formalia	14
Lovgrundlag	14
Høring og offentliggørelse	15
Klagevejledning	15
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	16
Miljøkonsekvensrapport	18
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	18
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	18
Miljøvurderingen	19
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	19
Beskrivelse af husdyrbruget.....	20
Lokalisering.....	24
Forbudszoner.....	24
Afstandskrav	24
Beskyttelseslinjer	25
Samlet vurdering af lokalisering.....	25

Påvirkning af landskab	25
Større sammenhængende landskaber.....	25
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	27
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	27
Ammoniak påvirkning af natur	27
Påvirkning af bilag IV-arter	31
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	34
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	34
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	39
Klima.....	39
Påvirkning af naboer	40
Lugt	40
Støj og rystelser.....	43
Lys.....	44
Fluer og skadedyr.....	45
Støv.....	45
Transport.....	46
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	48
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	48
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	48
Alternative løsninger	51
0-alternativ.....	52
Egenkontrol.....	52
Konklusion	52
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	53
Bilag 2: Afløbsplan	54
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	55
Bilag 4: Natur	56
Bilag 5: Beplantning.....	57

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på Vennervej 17, 6940 Lem
Bedriftens adresse	Vennervej 17 6940 Lem
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten	Vestjysk Landboforening / Rikke Ilsøe Mogensen Herningvej 3, 6950 Ringkøbing Telefon: 96814223 E-Mail: rim@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	8463637
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgningsnr.	250465, indsendt d. 09-12-2025, ver. 2

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 2	1652	1000	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		290	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		190	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Stald 3	426	350	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Stald 1	1433	40	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
		980	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Nye staldafsnit				
Ny stald 2025	4160	500	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		3000	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Udendørs kalvehytter	134	120	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekcalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)
Eksisterende opbevaringslagre			
Gyllebeholder 1	Flydende	550	238
Gyllebeholder 2 (2005)	Flydende	3000	761
Gyllebeholder 3 (2011)	Flydende	3000	720

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Eksisterende opbevaringslagre				
Møddingsplads	Fast gødning	154	Kvæg, heste får og geder	154 (100%)
Ensilageplads 1	Ensilage	1440	-	-
Ensilageplads 2 (2023)	Ensilage	1350	-	-

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 9. december 2025 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Vennervej 17, 6940 Lem.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Vennervej 17, 6940 Lem i henhold til husdyrbruksloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget, som overgår til stipladsmodellen. Ansøgningen omfatter desuden opførelse af en ny staldbygning på 4160 m² med et samlet produktionsareal på 3500 m² i tilknytning til de eksisterende bygninger, samt godkendelse af en plads på 134 m² med et produktionsareal på 120 m² til kalvehytter.

Der er siden tidligere miljøgodkendelse desuden etableret teltoverdækning på to af ejendommens gyllebeholdere på hver 3.000 m³, som et frivilligt tiltag.

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Det er i ansøgningen oplyst at husdyrbruget på ikke er et IE-husdyrbrug, da husdyrbruget er et kvægbrug.

Biaktiviteter

Ingen

Samdrift

Ansøger lejer også ejendommen Nørbæk 24, 6950 Ringkøbing, som anvendes som kviehotel. Afstanden fra Vennervej 17, 6940 til Nørbæk 24, 6950 er i luftlinje ca. 3,5 km.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 1a m.fl., Vennergård, Velling beliggende på Vennervej 17, 6940 Lem. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter en udvidelse af husdyrbruget, samt opførelse af en ny stald med et areal på 4160 m², med et samlet produktionsareal på 3500 m². Godkendelsen omfatter desuden en plads til udendørs kalvehytter på 134 m², med et produktionsareal på 120 m². Den nye stald og pladsen til kalvehytter placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Malkekøer, kvier og stude, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1000
Malkekøer, kvier og stude. dybstrøelse	290
Malkekøer, kvier og stude, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	190
Kalve (under 6 mdr.), dybstrøelse	350
Kalve (under 6 mdr.), dybstrøelse	40
Malkekøer, kvier og stude, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	980
I alt	2850

Samt opførelse af ny staldbygning og plads til kalvehytter i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)
Flexgruppe; alle kvæg, dybstrøelse	500
Malkekøer, kvier og stude, fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	3000
Kalve (under 6 mdr.), dybstrøelse	120
I alt nye produktionsarealer	3620

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 250465, indsendt den 9. december 2025, version 2.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Vennergård meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

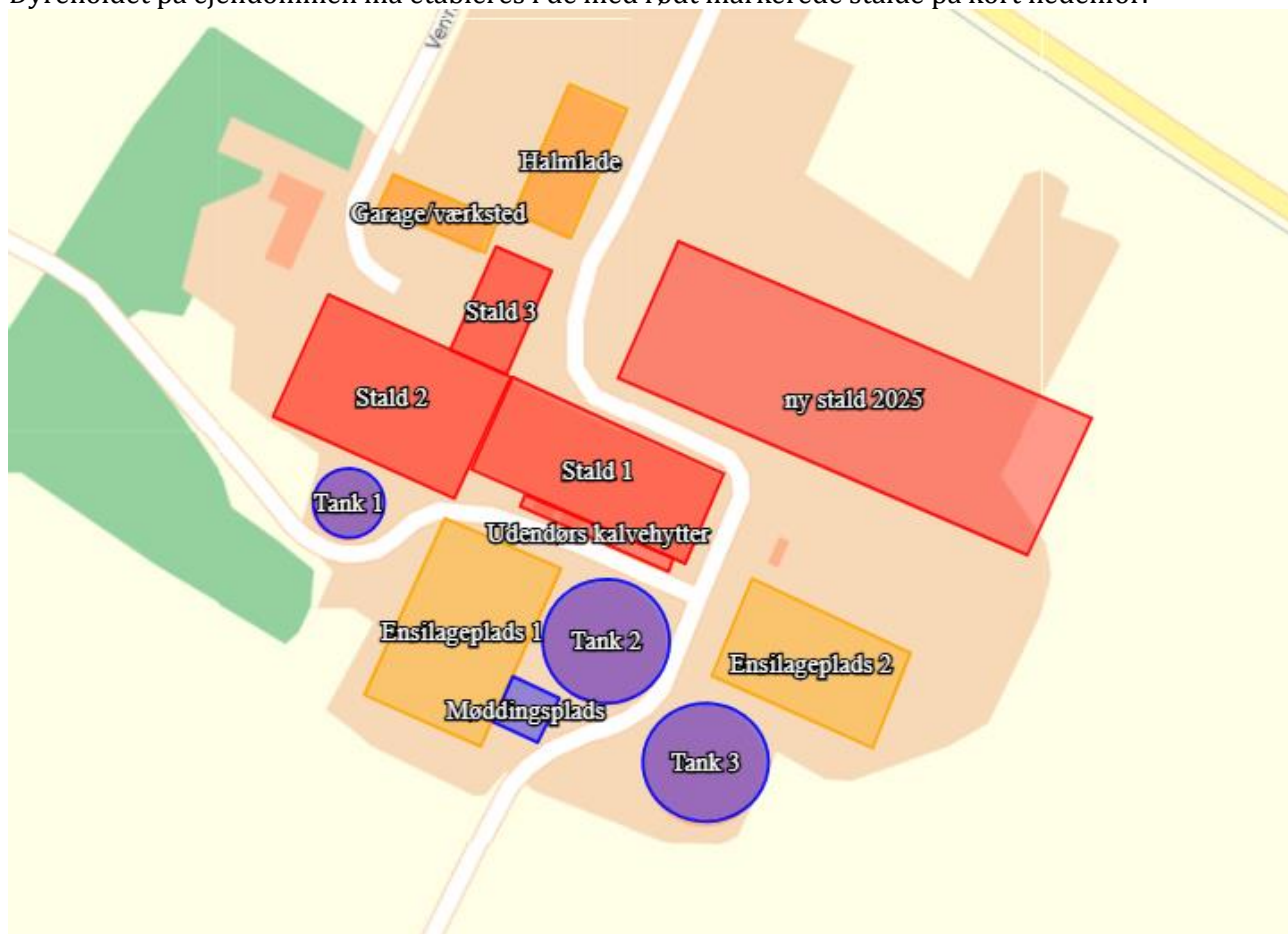
- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er gennemført, eller når det godkendte forhold faktisk er realiseret. Se desuden afsnittet om udnyttelse, kontinuitet og revurdering under *Formalia*.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Ændringer i drift, indretning eller bygninger skal anmeldes til kommunen, inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om ændringerne kan ske inden for denne godkendelses rammer.

Nye og renoverede stalde

- 6) Der må opføres stald på 4160 m², hvor af produktionsarealet i alt udgør 3500 m². Stalden skal etableres med 500 m² med dybstrøelse til dyregruppen flexgruppe: Alle kvæg, og 3000 m² med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til dyregruppen malkekøer, kvier og stude.
- 7) Der må opføres en fast plads til kalvehytter på 134 m², hvoraf produktionsarealet udgør 120 m² med dybstrøelse.
- 8) Den eksisterende slørende beplantning mod nord og øst (se bilag 5) skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 9) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 10) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 2	1652	1000	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb
		290	Malkekøer, kvier og stude	Dybstrøelse
		190	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Stald 3	426	350	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse

Stald 1	1433	40	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
		980	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Nye staldafsnit				
Ny stald 2025	4160	500	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		3000	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Udendørs kalvehytter	134	120	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse

- 11) Gyllebeholdere 2 og 3 på hhv. 3.000 m³ og 3000 m³ med teltoverdækning skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb. Påfyldning i gyllebeholderen via lastbil skal ske via fyldestuds: Flydelag må ikke brydes i forbindelse med påfyldning.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 12) Gyllebeholder 3 fra 2011 på 3000 m³ er omfattet af krav om fast overdækning i form af flydedug/teltoverdækning/betonlåg, hvis den anvendes til gødning fra svin, kødædende pelsdyr eller biogasgylle med indhold af gylle fra svin eller kødædende pelsdyr.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 13) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og husdyrtransporter skal ske på vaskeplads med fast bund og bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 14) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at

	hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.			
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55	8 timer
	Lørdag	07.00 – 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 – 18.00	45	4 timer
	Søn- og helligdag	07.00 – 18.00	45	8 time
	Alle dage	18.00 – 22.00	45	1 time
	Alle dage	22.00 – 07.00	40	½ time
	Støjens maksimalværdi må tidsrummet 22.00 – 07.00 ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.			
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.			
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryks-niveau (10-160 Hz), dB	
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15	
		Dag kl. 07.00-18.00	20	
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25	
	Øvrige rum	Hele døgnet	30	
	Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"			
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 ⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.			
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB	
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75	
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75	
		Dag kl. 07.00-18.00	80	
	Institutioner	Hele døgnet	75	
	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85	
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.			

Kontrol og målinger for støj/vibrationer	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte. Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden. Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse. Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.
Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.
Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
Døde dyr	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Uheld og risici

- 16) Ved driftsuheld med risiko for miljøforurening skal tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune, anmeldes senest næste hverdag. Ved behov for akut indsats kontaktes alarmnummer 112 straks.
- 17) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 18) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 19) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 20) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger på ejendomme med landbrugspligt tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1089 af 16. oktober 2024.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 15. december 2025 til den 5. januar 2026, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor geneafstanden til byzone fra d. 4. maj 2026 til d. 2. juni 2026.

Da geneafstanden til nærmeste byzone, Nørby By, Velling, er 721,7 meter, og dermed længere end konsekvenszonen på 610 meter, høres naboer i en radius på 721,7 meter.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser/ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der indkommet bemærkninger til det ansøgte fra Arkæologi Vestjylland, som har udtrykt ønske om at foretage en forundersøgelse inden anlægsarbejdet iværksættes. Bemærkningerne er videresendt til ansøger og ansøgers konsulent.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 8. juni 2026 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 06-07-2026.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Karl Emil Hjorth Karlsson
Miljøsagsbehandler
Natur, Land og Vand
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

- Ansøger: Ejer af husdyrbruget på Vennervej 17, 6940 Lem
- Konsulent: Vestjysk Landboforening / Rikke Ilsøe Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk
- Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for beregnet geneafstand til byzone på 722 meter
- Matrikulære naboer til matrikel nr. 1a, Vennergård, Velling
- Interessenter - se evt. nedenstående

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Vestjysk Landboforening / Rikke Ilsøe Mogensen, e-mail: rim@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, e-mail: husdyr@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved godkendelse efter §16a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan have væsentlig miljøpåvirkning, især i forhold til:

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Vurderingen skal omfatte alle godkendte, tilladte eller anmeldte ændringer af husdyrbruget inden for de seneste 8 år.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny staldbygning på ca. 4160 m² hvoraf det samlede produktionsareal udgør 3500 m², samt en plads til kalvehytter på 134 m², med et produktionsareal på 120 m², begge i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye anlæg er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
Ansøgt drift					
Stald 2	1652	Naturlig ventilation	3 m	(#781699) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0
				(#781697) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0
				(#781693) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0
Stald 3	426	Naturlig ventilation	3 m	(#781705) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0
Stald 1	1433	Naturlig ventilation	3 m	(#789251) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0
				(#781717) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0
ny stald 2025	4160	Blandet ventilation	3 m	(#789281) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
				(#786457) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0
Udendørs kalvehytter	134	Blandet ventilation	3 m	(#789252) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0
Sum					6470

Nudrift						
Stald 2	1652	Naturlig ventilation	3 m	(#789287) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	190
				(#789284) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	290
				(#789282) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	1000
Stald 3	426	Naturlig ventilation	3 m	(#789289) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	350
Stald 1	1433	Naturlig ventilation	3 m	(#789293) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	980
				(#789291) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	40
Sum						2850
8 års drift						
Stald 2	1652	Naturlig ventilation	3 m	(#789288) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	190
				(#789285) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	290
Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m²)
Stald 3	426	Naturlig ventilation	3 m	(#789283) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	1000
				(#789290) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	350
Stald 1	1433	Naturlig ventilation	3 m	(#789294) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafføb	0	980
				(#789292) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	40
Sum						2850

Definition af produktionsareal:

Produktionsareal er defineret som det areal i et fast placeret husdyranlæg, hvor dyrene opholder sig og har mulighed for at afsætte gødning.

Det vil sige, at områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, ikke medregnes som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Produktionsarealet er opmålt af ansøger og konsulent. Nakkebomsarealet er ikke fraregnet.

Kommunens vurdering

Sammenlignet med nudriften indgår der i den ansøgte drift følgende:

En ny stald på 4160 m², hvoraf produktionsarealet samlet udgør 3500 m², fordelt på 500 m² med dybstrøelse til dyregruppen Flexgruppe; Alle kvæg, og 3000 m² med staldsystemet fast drænet gulv med skraber og ajleafløb til dyregruppen malkekøer, kvier og stude.

Samt en fast plads til kalvehytter på 134 m², med et produktionsareal på 120 m² indrettet med dybstrøelse til dyregruppen kalve (under 6 mdr.).

Nudrift

Husdyrbruget er reguleret af §12-miljøgodkendelsen fra 2008.

Tidligere godkendelser:

- 27-03-2023 Anmeldelse af ny ensilageplads
- 20-08-2008 §12-miljøgodkendelse

8-års drift

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften.

Produktioner med miljøteknologi

Ingen miljøteknologi

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Tank 1	Flydende				238
Tank 2	Flydende				761
Tank 3	Flydende				720
Møddingsplads	Fast				154
Nudrift					
Tank 1	Flydende				238
Tank 2	Flydende				761
Tank 3	Flydende				720
Møddingsplads	Fast				154
8 års drift					
Tank 1	Flydende				238
Tank 2	Flydende				761
Tank 3	Flydende				720
Møddingsplads	Fast				154

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		154
Nudrift			
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		154
8 års drift			
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		154

Der er i ansøgt drift ingen ændringer af husdyrbrugets opbevaringslagre i forhold til nudrift og 8 års drift.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

På ejendommens to gyllebeholdere på 3000 m³ er der påsat teltoverdækning som et frivilligt tiltag. Der er ikke medregnet med en effekt fra miljøteknologi på opbevaringsanlæggene i ansøgningen.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Adresse	Ejet/Lejet	Kapacitet i tons	Overdækning
Vennervej 17	Ejet	550	Nej
Vennervej 17	Ejet	3.000	Ja, frivillig
Vennervej 17	Ejet	3.000	Ja, frivillig
Vesttarpvej 30	Lejet	1.266	nej
I alt		7.816	

Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Al gylle leveres til biogasanlæg og der modtages afgasset gylle retur i de mængder der passer til produktionen. Ligeledes afleveres al dybstrøelse til biogas. Gyllen afhentes direkte i fortank.

Kommunens vurdering

Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

Ansøger har redegjort for, at der er tilstrækkeligt opbevaringskapacitet til rådighed for ejendommen til at overholde de gældende regler.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Nærmeste afstand målt fra nybyggeri
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening. Til orientering: Dette indebærer bl.a., at bestående anlæg kan repareres og i et vist omfang renoveres uden de opfattes som nye. Egentlige tilbygninger eller udvidelser vil dog være omfattet af forbudsbestemmelsen, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Det samme gælder f.eks. markante skift i dyretype, såsom fra ridestald til fårestald.

Type	Afstandskrav (m)	Overholdt ja/nej
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	Ja
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	Ja
Vandløb, dræn og søer ^{*1}	15	Ja
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Ja
Beboelse på samme ejendom ^{*2}	15	Ja
Naboskel	30	Ja

^{*1} Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

^{*2} Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		X
Strand		X	Fortidsminder		X
Søer		X	Kirker		X
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, og værdifulde kulturmiljøer.

Større sammenhængende landskaber

Husdyrbruget ligger inden for et større sammenhængende landskab. Målsætningen for et større sammenhængende landskab er, at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støj-mæssig indvirkning på omgivelserne. Landbrugsbyggeri vurderes som udgangspunkt ikke at være et større teknisk anlæg.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Skjern Landbrugsslette.

Landskabsområdet ligger centralt i kommunen på den nordøstlige fjordkyst ved Ringkøbing Fjord. Landskabet omfatter et landbrugslandskab på en hedeslette med marsklandskaber.

Landskabet omfatter afvandede lavbundsområder med sparsom bevoksning og mange drækanaler. Bebyggelsen ligger langs eller trukket tilbage fra vejene. Landskabet fremstår med store landskabsrum i et fladt terræn.

Der er udsigter over det flade terræn uden meget bevoksning i store dele af landskabsområdet. Der er særlige udsigter over marsklandskaberne ved Ringkøbing Fjord og Skjern Enge.

Landskabet rummer flere vindmøllegrupper og industri, som især præger den nordlige del af landskabsområdet. Den sydlige del er i mindre grad visuelt påvirket af tekniske anlæg.

Der er afgrænset to delområder i landskabsområdet. Stauning & Andrup Plantage udgør ét delområde og er præget af skov, hegn og små dyrkede marker og udgør en større del af landskabsområdet. Ganer Ådal udgør andet delområde og fremstår med afgræssede engarealer og ligger i den sydøstlige del af landskabsområdet.

Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala, hvis det etableres i tilknytning til eksisterende byggeri. Der vurderes ikke at være kapacitet til stort landbrugsbyggeri.

Det er væsentligt, at nyt byggeri tilpasses det eksisterende byggeri, så den samlede bygningsmasse fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

I delområdet Stauning & Andrup Plantage samt den nordlige del af landskabsområdet uden for marsklandskaberne kan der etableres middelstort byggeri, som delvist skjules af bevoksning. Nyt landbrugsbyggeri skal tilpasses til områdets karakter mht. placering i landskabet samt skala.

I områder præget af åbent marsklandskab bør der ikke opføres byggeri, da det ikke er foreneligt med landskabets karakter eller visuelle sammenhænge. Det gælder også for Ganer Ådal og de oplevelsesrige landskaber og særlige udsigter, hvor stort og markant landbrugsbyggeri ikke passer ind i skala og karakter.

Det er væsentligt, at der tages hensyn til den visuelle påvirkning af Ringkøbing Fjordlandskab og Skjern Enge Deltalandskab ved etablering af landbrugsbyggeri i dette landskabsområde.

Bygningsbeskrivelse

Den nye stald opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse (ca. 10,5 meter fra nærmeste eksisterende bygning). Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Ansøger oplyser følgende om den nye stald på 4160 m²:

Den nye stald vil blive bygget i neutrale jordfarver i stil med eksisterende byggeri på ejendommen. Højden på stalden vil være lig højden på stald 2, altså max. 8 m.

Beplantning:

Beskrivelse af eksisterende beplantning:

Landskabet er et landbrugslandskab, hvor spredte læhegn adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning (som øer på en flade). Ejendommen er skjult mod nord, øst og vest af eksisterende beplantning, og åben mod syd, hvor der er markarealer.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg skal beplantningen ud mod Vennervej mod nord og øst bevares (se bilag 5). Der er sat vilkår om dette.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000

planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder (mindre end 10 ha), overdrev (mindre end 2,5 ha) og moser, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev Stauning Vesterstrand	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Rigkær Velling	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Rigkær Velling - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 1	2944
Driftsbygning	Garage/værksted	2863
Staldbygning	Stald 2	2881
Gødningsslager	Tank 1	2920

Overdrev Stauning Vesterstrand - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 1	3555
Driftsbygning	Ensilageplads 2	3572
Staldbygning	Udendørs kalvehytter	3606
Gødningsslager	Tank 3	3546

Overdrev - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 1	2617
Driftsbygning	Ensilageplads 2	2663
Staldbygning	Stald 2	2667
Gødningsslager	Møddingsplads	2626

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 2,6 km sydvest for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er et surt overdrev og er en kortlagt naturtype (6230). Området er en del af habitatområdet Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
Dejbjerg Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Dejbjerg Hede - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 1	6644
Driftsbygning	Ensilageplads 2	6556
Staldbygning	ny stald 2025	6515
Gødningslager	Tank 3	6590

I kraft af den store afstand til området (mere end 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser og søer. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1		0,1
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2		0,2
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3		0,3

Mose SV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 1	567
Driftsbygning	Garage/værksted	596
Staldbygning	Stald 2	557
Gødningslager	Tank 1	562

Mose NØ - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 1	1241
Driftsbygning	Halmplade	1141
Staldbygning	ny stald 2025	1135
Gødningslager	Tank 2	1233

Mose N - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ensilageplads 1	973
Driftsbygning	Halmplade	862
Staldbygning	ny stald 2025	899
Gødningslager	Tank 1	963

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrån timer. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Strandtudse – Forekommer ofte kystnært. Arten yngler i helt lysåbne, helst tidvise vandsamlinger, og tåler en vis saltindhold i vandet. Som rasteområde kræver strandtudsen åbne partier med enten ingen eller meget lav vegetation, typisk enge, strandenge og vegetationsfattige klippekyster.

Grøn kølle guldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaik guldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kær guldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsofvevaringsanlæg

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til ofvevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig ofvevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dybstrøelse afhentes til biogas. Ofvevaring af dybstrøelse inden afhentning sker efter lovgivning på møddingsplads og overdækkes. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank.

Påvirkning fra foderofvevaringsanlæg

Ansøger oplyser:

Foderet ofvevares i foderlade/siloer samt på køresilo.

Foderet blandes ved køresiloerne syd for ejendommen.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Vennervej 17, 6940 er samlet i nedenstående tabel.

Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.
Håndtering på husdyrbruget: Tagflader på den nye stald er opgjort til ca. 4000 m ² . Regnvand fra tage og belagt areal ledes via tagrender til samlebrønd og videre til grøft. Regnvand fra den nye stald vil sandsynligvis blive nedsivet via faskine, dette vil blive endeligt besluttet som led i ansøgningen om byggetilladelse. Alle ændringer af både nye og eksisterende afløb kræver en tilladelse. Der skal søges særskilt hos kommunen.
Møddings- og ensilagesaft
Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.

Håndtering på husdyrbruget: Væske fra plads med kalvehytter ledes til gyllebeholder. Saft fra møddingspladsen ledes til gyllebeholder.
Restvand
Definition og krav: Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. kg N/ton.
Håndtering på husdyrbruget: Fra ensilagepladsen afledes restvand til gyllebeholder
Spildevand fra vaskeplads
Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.
Håndtering på husdyrbruget: På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken eller på støbt plads ved møddingspladsen med afløb til gyllesystem.

Der henvises desuden til afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i overjordisk tank på 2500 l. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler.

Kemikalier opbevares i aflåst fryser i garage/værksted samt ved malkerobotterne. Vask og påfyldning af sprøjte sker på vaskeplads/møddingsplads og i marken. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Kommunen bemærker:

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at opbevaring skal ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der en markvandingsboring. Ved boringer, jf. indvindingstilladelsen, skal der holdes en beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 25 m for almene vandforsyningsboringer (vandværksboringer) og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer (boringer der forsyner 3-9 husstande, private drikkevandsboringer og markvandingsboringer).

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ringkøbing-Skjern Kommune.

De ti typer af affald er:

Der er ingen bagatelgrænse for sorteringen.

Affaldet fra bedriften sorteres i de 10 fraktioner og fyldes i affaldscontainere. Affaldscontainerne tømmes via den kommunale ordning.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenummer/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald som kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Affald sorteres i de lovpligtige 10 affaldstyper.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholdere, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholdere ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholdere er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholdere placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholdere med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholdere vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Det vurderes at gyllen vil kunne opsamles på arealerne rundt om gylletankene.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Kommunens vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Klima

Ansøger oplyser:

Energi:

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget vil nok stige til omkring det dobbelte end det er i dag.

Energi anvendes hovedsagligt til gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer, pladekøler på mælketanken med genbrug af varme fra mælken til opvarmning af stuehus. Der er etableret solceller på staldens tag. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Der er naturlig ventilation i staldene.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima:

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Husdyrgødning afsættes til biogas hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Afgasning af husdyrgødning reducerer jf. energistyrelsen udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold og er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasyggle har en lavere lattergas emission end fra rågylle.
- Arealerne ligger forholdsvis samlet. Gyllen leveres retur fra biogasanlægget, direkte i de tanke der ligger nærvæd de arealer, gyllen skal udbringes på. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn. Hvilket bidrager til et lavere forbrug af brændstof. CO₂-udledningen er lavere ved transport med lastbil, fremfor traktor.
- Der sker forkøling af mælken og vakuumpumpen er frekvensstyrret. Begge er tiltag, der er med til at reducere energiforbruget og derved også CO₂ emissionen.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret.

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Vennervej 13 	0	NY	143	143	411,3	Ja
Vennervej 24 	0	NY	143	143	410,2	Ja
Velling Kirkeby 117 	0	NY	518,8	518,8	2441,2	Ja
Nørby By, Velling 	0	NY	721,7	721,7	1890,3	Ja

6.2 Konsekvenszone

Konsekvenszone: 610 m

Rød:

Bemærk at geneafstanden til byzone er længere end konsekvenszonen.

Konsekvenszone: 610 meter

Konsekvenszonen er angivet til 610 meter, men geneafstanden til byzone er 721,7 meter og dermed længere end konsekvenszonen. Der skal derfor foretages nabohøring indenfor en afstand af 721,7 meter fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

6.4 Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Stald 2	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	781699	0	3100,0	13000,0	0	3100,0	13000,0	1000
	781697	0	899,0	3770,0	0	899,0	3770,0	290
	781693	0	589,0	2470,0	0	589,0	2470,0	190
Stald 3	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	781705	0	1085,0	4550,0	0	1085,0	4550,0	350
Stald 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	789251	0	124,0	520,0	0	124,0	520,0	40
	781717	0	3038,0	12740,0	0	3038,0	12740,0	980
ny stald 2025	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	789281	0	1550,0	6500,0*	0	1550,0	6500,0*	500
	786457	0	9300,0	39000,0	0	9300,0	39000,0	3000
Udendørs kalvehytter	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	789252	0	372,0	1560,0	0	372,0	1560,0	120
Sum			20057	84110*		20057	84110*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Stald 2	789287	0	589,0	2470,0	0	589,0	2470,0	190
	789284	0	899,0	3770,0	0	899,0	3770,0	290
	789282	0	3100,0	13000,0	0	3100,0	13000,0	1000
Stald 3	789289	0	1085,0	4550,0	0	1085,0	4550,0	350
Stald 1	789293	0	3038,0	12740,0	0	3038,0	12740,0	980
	789291	0	124,0	520,0	0	124,0	520,0	40
Sum			8835	37050		8835	37050	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Gyllebeholder 1:

Der ligger ikke beboelser indenfor 300 meter fra denne beholder.

Gyllebeholder 2 (2005):

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra gyllebeholder 2. Beholderen er opført inden 1. januar 2007, og derfor er den ikke omfattet af krav om fast overdækning.

Gyllebeholder 3 (2011):

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra gyllebeholder 3. Beholderen er opført efter 1. januar 2007. Der er derfor krav om, at beholderen skal være forsynet med teltoverdækning, hvis den anvendes til gylle fra svin, kødædende pelsdyr eller biogasgylle med indhold af gylle fra svin eller kødædende pelsdyr. Der er stillet vilkår herom i miljøgodkendelsen.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Beskrivelse af støjklinder:

Støj: Der er ikke mange støjklinder på ejendommen. Der kan dog forekomme støj i forbindelse med indblæsning af foder samt under malkningen. Støjen vil normalt kun kunne høres inde i bygningerne eller meget tæt på. Omkringboende vil normalt kun opleve støj i forbindelse med eksempelvis ensilering tæt på deres beboelser. Og ved transporter fra og til ejendommen.

Indblæsning af foder:

Der læsses foder af ca. hver 20. dag i fodersiloer.

Foderblanding:

Der blandes foder 1 gange dagligt, om formiddagen.

Malkning:

Der malkes med malkerobotter på ejendommen. Malkerobotterne er placeret midt i bygningen.

Foderblanding:

Der blandes foder ved køresiloer syd for ejendommen.

Ensilering:

Ensilering sker ca. 10 dage / år og foregår normalt i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og uden for normal arbejdstid. Udkørsel af husdyrgødning sker primært i forbindelse med forårsarbejdet og sker normalt på hverdage mellem 07.00 og 19.00. Der kan også forekomme transport i weekender og uden for normal arbejdstid. Det vurderes ikke, at naboerne i det daglige vil blive generet af støj fra bedriften. Dette vurderes, ikke at ændrer sig fra nudrift og til ansøgt drift.

Tiltag:

Al kørsel uden for normal arbejdstid forsøges undgået.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Vellingvej 17 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets primære støjklender. Ansøger har dertil oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberregninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Der er ingen projektører på ejendommen. I vinterhalvåret vil der være lys på maskiner, der er i drift. Der er vågelys i staldene svarende til ca. 10 lux. Der vil være tændt lys i staldene i forbindelse med fodring og håndtering af dyr i vinterhalvåret.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne, da der er bevoksning og træer og bygninger der skærmer for lyset.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, især grundet afstanden til nærmeste nabo og den afskærmende beplantning imellem bebyggelse på ejendommene.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forebygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: Flueplager forebygges ved brug af hyppig rengøring. Der er fokus på rengøring i staldanlægget. Desuden overdækkes dybstrøelsen straks efter det lægges på møddingspladsen.

Rotter: Ved tilstedeværelse af rotter kontaktes godkendt firma.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil være til gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

I staldene anvendes der halm til dybstrøelsesboksene, som opbevares og anvendes inden døre.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt kraftfoder/råvarer opbevares i udendørs lukkede siloer, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Ensilage hentes i plansiloer eller markstakke. Foderet blandes ved køresiloer.

Der er asfalteret rundt om bygningerne, så daglig kørsel i forhold til driften giver ikke anledning til støvgener.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relativt få og kortvare, og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

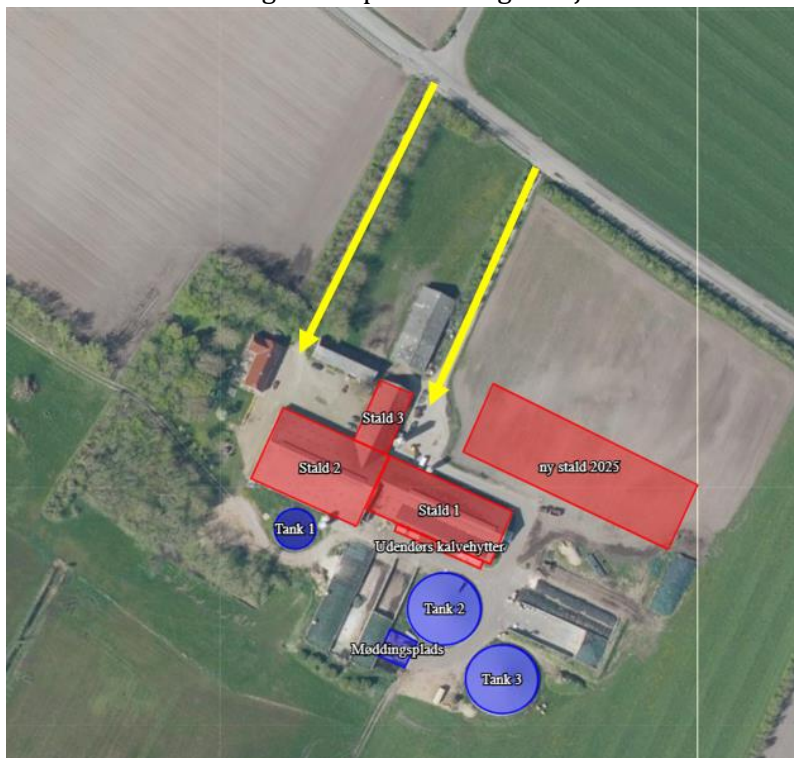
Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Til- og frakørselsforhold:

Til ejendommen er der to indkørsler. Det er primært den østligste, der anvendes i forbindelse med driften. De fleste tunge transporter til og fra ejendommen vil ske via denne indkørsel.

Transporter:

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr

samt internt på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen

Type	Antal	Transportmiddel	Tidsrum *
Brændstof	6	Lastbil	Man-fre.
Afhentning DAKA	12	Lastbil	Man-fre.
Tilskudsfoder	15	Lastbil	Man-fre.
Flytning af dyr	12	Traktor	Varierer
Biogas gylle/dybstrøelse	180	Lastbil	Man-fre.
Mælk	175	Lastbil	Varierer
Slagtning	6	lastbil	Man-fre.
Diverse	25		
Ca. I alt**	431		

* I spidsbelastningssituationer vil gyllekørsel og transport af grovfoder kunne ske uden for ovennævnte tidspunkter. Der vil, i den udstrækning det er muligt, blive taget hensyn til omkringboende. Gyllen udbringes pt. med 25 tons vogn. Tidsrummet er, hvad der tilstræbes at transporterne ligger på.

**Transporter i alt er ca. tal vurderet ud fra nuværende drift og hvordan man tænker det vil se ud.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter af foder og gylle vil stige.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Stald 3	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 1	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Stald 1	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
ny stald 2025	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
ny stald 2025	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Udendørs kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#781693) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	190	1,16	1	220		
(#781697) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	290	0,84	1	244		
(#781699) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1000	0,89	1	890		
(#781705) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	350	0,84	1	294		
(#781717) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	980	0,89	1	872		
(#789251) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	40	0,84	1	34		
(#786457) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	3000	0,89	1	2670		
(#789281) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	500	0,84	1	420		
(#789252) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	120	0,84	1	101		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 5745 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 743 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 6488 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 6488 kg NH₃-N/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5745	743	6488
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5745	743	6488
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldindretning

Der er valgt følgende staldsystemer og teknikker i de eksisterende og nye stalde:

Stald 1:

Stalden er indrettet med et produktionsareal på 40 m² med dybstrøelse til dyregruppen kalve (under 6 mdr.), samt på 980 m² med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb til dyregruppen malkekøer, kvier og stude.

Stald 2:

Stalden er indrettet med et produktionsareal på 1000 m² med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, et produktionsareal på 290 m² med dybstrøelse, samt et produktionsareal på 190 m² med sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Alle tre produktionsarealer i Stald 2 er til dyregruppen malkekøer, kvier og stude.

Stald 3:

Stald 3 er indrettet med et produktionsareal på 350 m² med dybstrøelse til dyregruppen kalve (under 6 mdr.)

Udendørs kalvehytter:

Der er udendørs kalvehytter med et samlet produktionsareal på 120 m² med dybstrøelse, til dyregruppen kalve (under 6 mdr.).

Ny stald:

Den ansøgte nye stald vil etableres med et produktionsareal på 500 m² med dybstrøelse til flexgruppen Alle kvæg, samt et produktionsareal på 3000 m² med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til dyregruppen malkekøer, kvier og stude.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til afsnittet *Lagerregnskab og opbevaringskapacitet*, side 24.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Ansøger oplyser:

BAT-niveauet er opnået ved, at der er anvendt:

- Gulve der overholder BAT-kravet i de nye stalde

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Kommunens vurdering:

Ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringerne af den nye stald og plads til kalvehytter har været overvejet, men at de valgte placeringer anses som værende mest hensigtsmæssige, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget, samt opførelse af en ny stald på i alt 4160 m² med et produktionsareal på 3500 m², og en fast plads til kalvehytter på 134 m² med et produktionsareal på 120 m² kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Afløbsplan

Pilen viser udledningen fra samlebrønden til grøften.

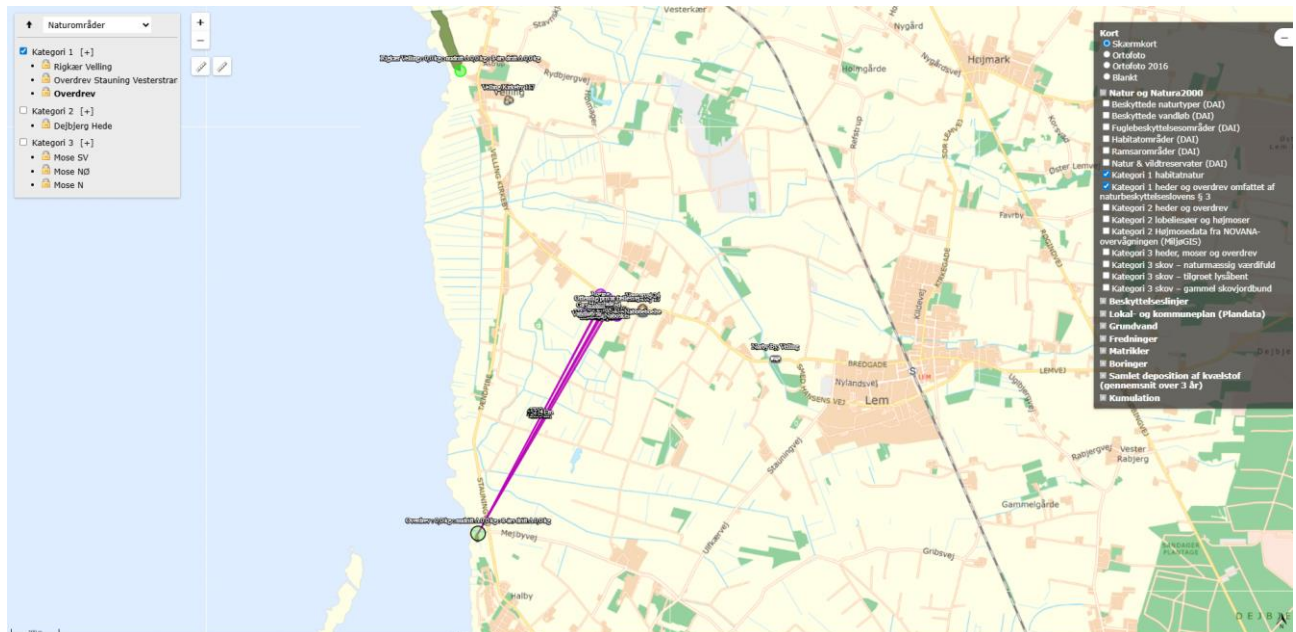
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for den beregnede lugtgenafstand til byzone på 722 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er radius indtegnet.

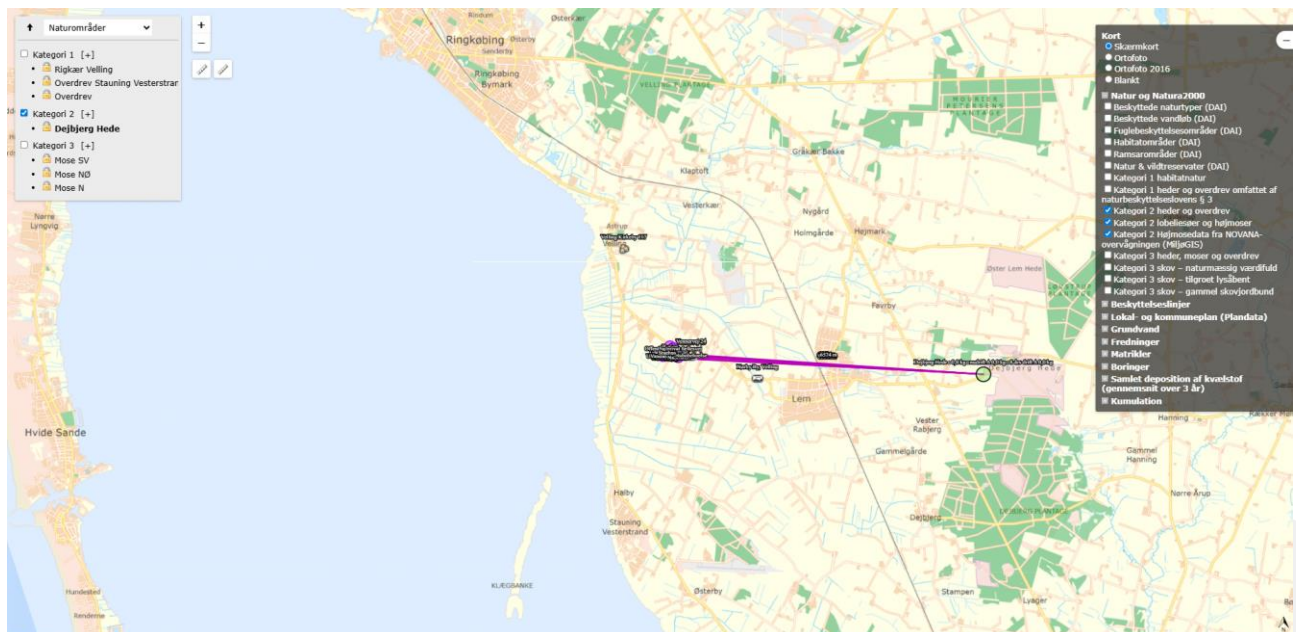

Bilag 4: Natur

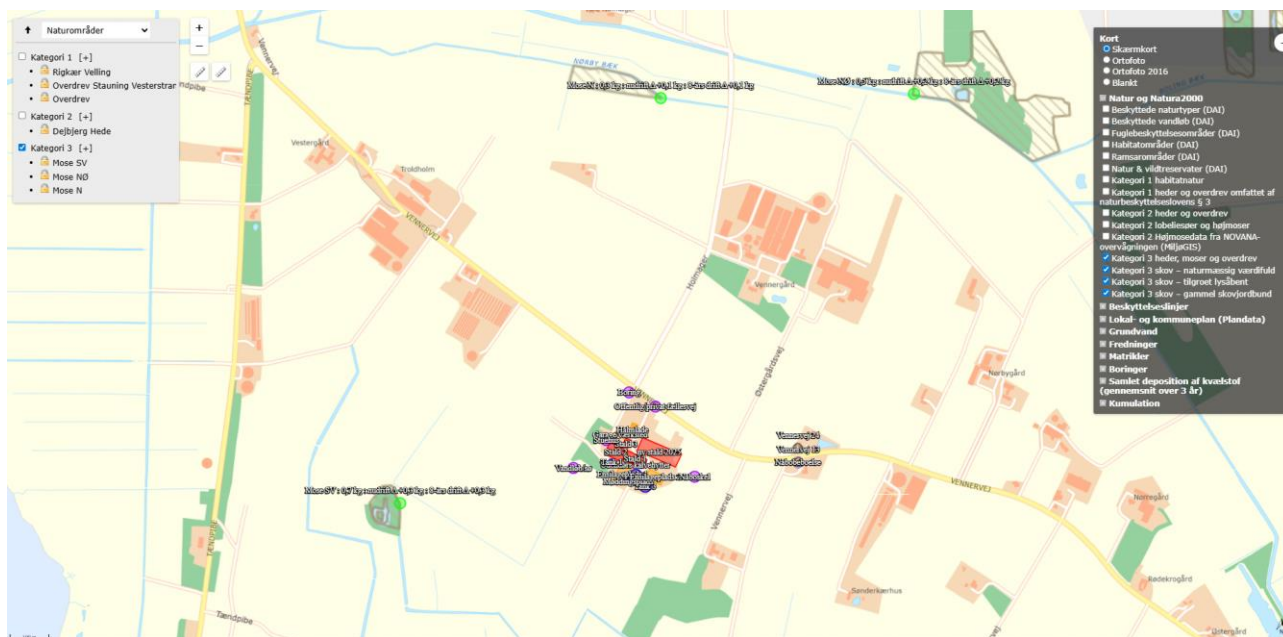
Kategori 1-natur:

Kategori 2-natur:

Kategori 3-natur:

Bilag 5: Beplantning

— Eksisterende beplantning, som der sættes vilkår om bevaring af